

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 22 april 1921 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av utsökningslagen m. m.

Närvarande: Herrar Åkerman, Alexanderson, Rogberg, Edw. Larson, K. G. Westman, greve Spens, J. E. Berglund*), Carl Johansson, Hederstierna, Strid, Rehn, Söderberg, Svensson i Betingetorp, Johanson i Hallagården, Pehrsson*) i Bramstorp och Karlsson i Vätö.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 10 december 1920 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 19, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga här nedan omförmälda förslag till

- 1) lag om ändring i vissa delar av utsökningslagen;
- 2) lag om ändrad lydelse av 2 kap. 32 § och 3 kap. 20 § i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom;
- 3) lag om ändrad lydelse av 38 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom;
- 4) lag om ändrad lydelse av 17 § i förordningen den 15 oktober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, inteckning och utmätning av järnväg, så ock i fråga om förvaltning av järnväg under konkurs;
- 5) lag om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 14 juni 1907 om inteckning i tomträtt och vattenfallsrätt; samt
- 6) lag om ändrad lydelse av 5 och 35 §§ i lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft m. m.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 9 saml. 1 avd. 24 häft. (Nr 33.) 1

Beträffande det närmare innehållet av de ifrågavarande lagförslagen får utskottet hänvisa till den kungl. propositionen jämte de därvid fogade utdragen av protokoll, förda i statsrådet och lagrådet.

Den kommission, som på sin tid haft uppdrag att utreda frågan om rikets ekonomiska krigsberedskap och föreslå av utredningen föranledda åtgärder (krigsberedskapskommissionen), föreslog i sitt med skrivelse den 24 augusti 1918 överlämnade betänkande bland annat vissa lagstiftningsåtgärder till stärkande av fastighetskrediten under sådana kriser på fastighetsmarknaden, som måste väntas uppkomma vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under av krig föranledda förhållanden. Förslaget åsyftade härvidlag att förekomma fastighetsförsäljningar utan att likväl förhindra exekution i fast egendom. För sådant ändamål föreslogs i betänkandet vissa ändringar i utsökningslagen, gående ut på en valrätt för borgenären mellan att begära försäljning av gäldenärens egendom och att yrka på dess ställande under särskild förvaltning. Genom förslaget öppnades således en ny självständig form av fastighetsexekution.

*Krigsbered-
skapskommis-
sionen.*

Rörande syftet med den ifrågasatta lagstiftningen anförde krigsberedskapskommissionen bland annat:

»Den översikt över Tysklands och Österrikes i stort sett inbördes likartade lagbestämmelser i ämnet, som av kommissionen på annat ställe lämnas, utvisar, att desamma skilja sig från vår främst i fråga om förutsättningarna för tvångsförvaltning. Olikheten i förutsättningar är betingad därav, att tvångsförvaltningsinstitutet i nämnda länder bildar en fullt självständig form av exekution vid sidan av den, som består i tvångsförsäljning. Lika väl som en borgenär kan yrka försäljning av gäldenärens fastighet för att ur köpeskillingen erhålla gottgörelse för sin fordran, lika väl kan han begära att fastigheten, utan att äganderätten berövas gäldenären, ställas under särskild förvaltning i ändamål att allenast avkastningen användes till borgenärens förnöjande.

Jämväl i norsk och i viss utsträckning i dansk rättspraxis har utbildats ett exekutivt förfarande, enligt vilket en gäldenärs fastighet kan utan föregående försök till exekution på annat sätt för en eller flera borgenärers räkning förvaltas i syfte att avkastningen må användas för nyssnämnda ändamål.

Enligt vår lag har borgenären däremot icke redan från början denna valrätt. Först sedan utbud å exekutiv auktion ägt rum utan att försäljning kommit till stånd, kan tvångsförvaltning tillgripas. Denna utgör alltså enligt svensk rätt visserligen en särskild form av exekution men endast en subsidiär sådan.

Bestämmelserna om tvångsförvaltning infördes hos oss genom 1912 års lagstiftning om exekution i fast egendom såsom ett komplement till de nya stadganden om exekutiv auktion, som nämnda lagstiftning innehåller. Genom föreskriften om fastställande av ett lägsta bud, under vilket fastigheten icke får försäljas, begränsades borgenärens möjlighet att genom försäljning av fastigheten bereda sig betalning ur densamma. Man ansåg sig då böra skapa en utväg för borgenären

att komma till sin rätt, när auktionen misslyckades. I sådant syfte upptogs i utsökningslagen, 7 kap., stadganden om tvångsförvaltning.

Uppenbart är, framhåller lagberedningen i sina motiv, att under kristider med tillfälligtvis låga fastighetsvärden det kan för borgenären stå alldeles klart, att en realisation av gäldenärens fastighet skulle visa sig vara för borgenären utan nytta, medan det vore möjligt, att avkastningen, om den undandroges ägarens rådhighet, lämnade en behållning, som kunde användas till gäldande av borgenärens fordran. Riktigheten härav torde icke kunna förnekas. Emellertid måste det just i dylika kristider innebära en avsevärd olägenhet, att tvångsförvaltning icke får tillgripas direkt såsom en självständig form av exekution utan först såsom surrogat efter en misslyckad auktion.

En bidragande orsak till att tvångsförvaltningen, på sätt nu nämnts, i 1912 års lagstiftning ställts i andra planet, torde hava legat däri, att man misströstat om den praktiska möjligheten att i vårt land i någon större utsträckning genomföra en sådan förvaltning av jordbruksfastigheter, detta därför att hos oss, i motsats till vad förhållandet är i vissa främmande rättssystem, de inventarier, som erfordras för en fastighets skötsel icke räknas såsom utgörande tillbehör till fastigheten. Det låter sig då icke göra att förordna syssloman att förvalta en jordbruks-egendom, om icke nödiga inventarier stå till hans förfogande. Utan sådana kan han helt enkelt icke besörja förvaltningen. Å andra sidan får man ej förbise, att tvångsförvaltningen, på sätt kommissionen tidigare framhållit, kan, rätt anordnad, erhålla en mycket stor betydelse beträffande stadsfastigheter. Vidare kan även utan hinder av nyssberörda, hos oss utbildade uppfattning av begreppet fast egendom tvångsförvaltning av jordbruksfastighet med framgång drivas, därest egendomen är utarrenderad. Tvångsförvaltning kan ock vara ett lämpligt medel att förhindra vissa åtgärder från gäldenärens sida, som äro ägnade att minska egendomens värde, t. ex. i fråga om skogsegendomar.

Syftet med det nu framlagda förslaget har varit att anordna ifrågavarande rättsinstitut såsom en med tvångsförsäljning jämställd art av exekution och att giva närmare anvisningar, huru förvaltningen bör anordnas för att bli så effektiv som möjligt.

Innan de särskilda delarna av förslaget upptagas till behandling, skola här vidröras ytterligare ett par spørsmål av mera principiell innebörd.

Det skulle kunna ifrågasättas, att den rätt att omedelbart skrida till tvångsförvaltning, som förslaget erbjuder, borde begränsas till att gälla sådana borgenärer, som för sina fordringar hava inteckning i den fastighet, varom fråga är. Redan nu medför ju inteckning i fråga om framtvingande av exekution en viss företrädesrätt, därest borgenären vill hålla sig allenast till fastigheten. Något praktiskt behov att bereda andra borgenärer än innehavare av intecknade fordringar lättad utväg att förskaffa sig betalning ur fastighetens avkastning kan väl ej heller sägas vara för handen. Emellertid torde tillräckliga skäl näppeligen föreligga för en dylik, ur systematisk synpunkt mindre tilltalande inskränkning. Det naturligaste synes vara att icke utesluta intecknade fordringar, om det också kan förväntas, att institutets användning med avseende å sådana fordringar ej kommer att bli synnerligen stor.

Med hänsyn till tvångsförvaltningsinstitutets nya ställning inom utsökningsväsendet skulle det kunna ifrågasättas att åt detsamma bereda en i processuellt

avseende från utsökningen i övrigt helt fristående karaktär. Att så ej skett i förslaget, har sin grund i följande skäl. För rätten att anordna tvångsförvaltning måste naturligen uppställas vissa villkor i fråga om beskaffenheten av sökandens fordran, och regler måste givas om den inbördes ordningen mellan denna fordran och övriga borgenärens anspråk. I sistnämnda avseende lär det vara nödigt att anknyta till de redan befintliga reglerna för fordringskonkurrensen, enligt vilka förmänsrätten beror av inteckning respektive utmätning, där den ej ändå enligt lag äger rum. Och vad de antydda villkoren beträffar, måste desamma givetvis prövas i en viss procedur, vilken väl komme att nära sammanfalla med vad som nu gäller om exekution i och för egendomens försäljning. Härtill kommer, att det syntes lämpligt bereda borgenären vidsträckt möjlighet att övergå från en redan påbörjad tvångsförvaltning till tvångsförsäljning och tvärtom, vadan förutsättningarna för båda exekutionssätten lämpligen böra vara desamma. Med hänsyn till vad sålunda anförts, har man i förslaget såsom villkor för tvångsförvaltning uppställt, att utmätning skall hava skett för borgenärens fordran eller att fordringen i lagsökningsväg fastställts till betalning ur egendomen.»

Utlåtanden.

Över de uppgjorda författningsförslagen — vilka ej blott innebära, att institutet tvångsförvaltning ryckes fram såsom ett med tvångsförsäljning sidoordnat led i fastighetsexekutionen utan ock innefatta vissa detaljförändringar rörande själva förvaltningens anordnande — hava yttranden infordrats från överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser och överexekutorer. Av nämnda myndigheter hava sex länsstyrelser och tio överexekutorer avstyrkt eller ställt sig avvisande till förslagen, varemot övriga länsstyrelser, däribland överståthållarämbetet, samt ett sextiotal andra överexekutorer antingen förklarar sig icke hava något att erinra mot desamma eller ock tillstyrkt dem. Bland de myndigheter, som avstyrkt, hava emellertid tre medgivit, att den föreslagna ordningen åtminstone i undantagsfall kunde vara till gagn. Huvudinvändningen mot förslagen har varit, att tvångsförvaltningsinstitutet redan enligt den nu gällande ordningen varit så föga prövat, att anledning att utvidga detsamma saknades.

*Departements-
chefen.*

Vid ärendets remiss till lagrådet den 5 mars 1920 anförde föredragande departementschefen bland annat följande:

»Läget på fastighetsmarknaden kännetecknas för närvarande i stort sett av en högkonjunktur, så till vida som fastighetsvärdena under de senaste åren varit i ständigt stigande. Denna företeelse har såvitt angår fastigheter, vilkas huvudsakliga värde består i därå uppförda byggnader, uppenbarligen närmast varit föranledd av den utomordentliga stegring i priset på byggnadsmaterialier och arbetskraft, som under sista tiden ägt rum och vilken i förening med oron på arbetsmarknaden förordat byggnadsverksamheten och därmed orsakat en i förhållande

till den ökade efterfrågan minskad tillgång å särskilt till bostäder avsedda byggnader. Erfarenheten lär emellertid, att högkonjunktur avlöses av lågkonjunktur i ständig växling. Uppkommer en fastighetskris med sjunkande värden, kan lätt inträffa, att de, som förvärvat sina fastigheter för jämförelsevis högt pris, nödgas låta dem gå till exekutiv försäljning, därvid de kanske komma att avyttras till ett lågt. Innehavare av inteckningar, särskilt sådana med svagare förmånsrätt, vilka förut under krisen måhända i ett stort antal fall ej kunnat erhålla sin betingade ränta, nödgas, när fastigheterna gå till försäljning, se sina inteckningar falla utom lägsta buden och gå förlorade även till kapital. Många dylika borgenärer torde vara att hänföra till den kategori av personer, som lyckats hopspara ett mindre penningebelopp för sin ålderdom samt nödgats för den relativt höga räntesatsens skull hålla till godo med den ringa säkerhet, högt belägna inteckningar erbjuda, och som således nu dyrt få umgälla vad som dock icke kan läggas dem till last såsom bristande förutseende. Uppenbarligen vore det ofta i angivna fall fördelaktigare för en inteckningshavare, om försäljning av fastigheten kunde undvikas eller åtminstone någon tid uppskjutas och i stället försök göras att bringa upp fastighetens avkastning, så att den räckte till täckande av hans räntefordran. Enligt gällande rätt kan ju visserligen fast egendom på exekutiv väg ställas under förvaltning, men först sedan utbud å auktion skett utan att försäljning dock kommit till stånd. Inteckningshavarna, särskilt de svagare, måste således först riskera att deras inteckningar gå förlorade till kapitalet, innan de kunna vänta någon nytta av en tvångsförvaltning. En ändring i detta förhållande av den innebörd, att en borgenär redan från början äger välja mellan att begära försäljning av gäldenärens egendom eller yrka på dess ställande under särskild förvaltning skulle komma särskilt inteckningshavare till godo, men även andra borgenärer, nämligen i de fall, då den fasta egendomen, såsom utgörande gäldenärens huvudsakliga tillgång, måst för deras fordran utmätas.

Även under normala tider kan det vara av visst gagn för en utsokningsborgenär att få välja mellan de båda exekutionformerna försäljning och förvaltning, särskilt om anledningen till den låga räntabiliteten hos den fastighet, som är föremål för exekutionen, främst ligger i gäldenärens oförmåga att handhava skötseln av densamma. Och ofta vore det ju en uppenbar fördel för gäldenären, om äganderätten till hans fastighet ej nödvändigt behöver under exekutionen fråntagas honom.

Jag erinrar i detta sammanhang om det av Eders Kungl. Maj:t

till detta års riksdag framlagda förslaget till ackordsförhandling utan konkurs, vari samma tanke, att förekomma att gäldenären berövas äganderätten till sin egendom, kommer till uttryck.

Beträffande den i åtskilliga utlåtanden framkomna invändningen mot lagförslaget, att tvångsförvaltningsinstitut enligt gällande rätt hittills vunnit ringa användning, så torde detta förhållande hava berott på den sekundära plats institutet i gällande rätt erhållit. Naturligen delar jag den åsikt, som vissa myndigheter, i likhet med kommissionen själv, uttalat, att tvångsförvaltning endast sällan kan komma till användning beträffande andra fastigheter än bostadsfastigheter. De fördelar man, enligt vad jag förut framhållit, skulle kunna ur fastighetskreditens synpunkt vinna i de fall, då tvångsförvaltning skulle kunna användas, synas mig emellertid motivera en lagstiftning. Jag ansluter mig sålunda i princip till kommissionens förslag.»

Utskottet.

Medan för närvarande tvångsförvaltning av fast egendom kan komma att äga rum allenast om vid exekutiv auktion någon försäljning av fastigheten ej kommit till stånd, har, såsom av den förestående översikten framgår, tvångsförvaltning enligt det nu föreliggande förslaget anordnats såsom en med tvångsförsäljningen likvärdig form för exekution. Utmätningborgenären äger enligt detsamma redan från början valrätt med avseende å de nämnda båda exekutionsformerna. Finner han det vara att föredraga, att fastigheten ställes under borgenärernas förvaltning, eller står det klart, att någon försäljning ej kan bringas till stånd, kan sådan förvaltning omedelbart anordnas. Borgenären behöver alltså ej, såsom för närvarande, först låta fastigheten resultatöst utbjudas å auktion, för vilket fall dessutom skall, förutom övriga förrättningskostnader, gäldas halva beloppet av den auktionsprovision, som skolat utgå, om fastigheten blivit såld, utan han äger genast göra framställning om den utmätta fastighetens ställande under tvångsförvaltning.

Att den föreslagna anordningen av tvångsförvaltningsinstitutet i och för sig är att föredraga framför den nu gällande synes otvivelaktigt. Å andra sidan är emellertid att antaga, att den praktiska användningen av hela institutet hädanefter liksom hittills under normala förhållanden lär bli skälig ringa. För borgenär, som anser sig hava goda utsikter att vid fastighetens försäljning få betäckning för sin fordran, skall det regelmässigt falla sig naturligast att anlita denna utväg. Ligger åter fordringen sämre till, äro även hans utsikter att genom tvångsförvaltning vinna förnöjelse merendels icke så stora. Den influtna avkastningen kan nämligen befaras komma att helt åtgå till gäl-

dande av bättre prioriterade in-teckningsräntor. Å andra sidan står ju sökanden risken att få betala förvaltningskostnaderna.

Vid tider av ekonomisk depression torde saken emellertid gestalta sig i viss mån annorlunda. Om under en lågkonjunktur med sjunkande värden en kris på fastighetsmarknaden uppkommer, blir följden härav i allmänhet, att fastigheter i större eller mindre omfattning måste säljas exekutivt, därvid en försäljning till underpris ofta kommer till stånd. Vådorna härav ligga i öppen dag och hava även av föredragande departementschefen påvisats. Att det för sådana fall ur såväl fastighetsägarrens-gäldenärens som borgenärernas synpunkt är ett önskemål av vikt att undvika en dylik försäljning och i stället få fastigheten satt under tvångsförvaltning, synes utskottet uppenbart.

I fråga om jordbruksfastigheter torde visserligen, på sätt av såväl krigsberedskapskommissionen som departementschefen påpekats, det nya tvångsförvaltningsinstitutet ej få större användning. Detta beror närmast därpå, att enligt svensk rätt de inventarier, som erfordras för en fastighets skötsel, icke räknas såsom tillbehör till fastigheten. Den praktiska följden av detta förhållande blir, att i allmänhet syssloman ej kan förordnas att förvalta egendomen, med mindre nödiga inventarier ställas till hans förfogande.

Vad angår bostadsfastigheter torde däremot institutet, särskilt i fråga om fastigheterna i städerna, under depressionstider kunna å fastighetsmarknaden verka såsom en säkerhetsanordning mot brådstörtade fastighetsförsäljningar. Med hänsyn härtill anser utskottet sig böra i princip förorda det nu framlagda förslaget. Vid granskning av lagförslagets olika bestämmelser har utskottet emellertid föranlåtits till nedan nämnda ändringsförslag.

28 §.

Såsom ovan nämnts, är tvångsförvaltningsinstitutet enligt det föreliggande förslaget avsett att bliva en med den exekutiva försäljningen likvärdig exekutionsform. Utmätningborgensören skall redan från början äga påkalla tvångsförvaltning. Med den avfattning 28 § i förslaget erhållit har åvägabragts även en rent formell likställighet mellan de båda exekutionsformerna. Det förordnande, som av överexekutor, då fordringen fastställs till betalning ur egendomen, meddelas, skall nämligen enligt paragrafen innehålla, att egendomen må utan föregående utmätning säljas eller ock sättas under tvångsförvaltning. Förordnandet skall alltså städse angiva de båda enligt förslaget förekommande

exekutionsformerna: försäljning eller tvångsförvaltning. (Jfr krigsberedskapskommissionens betänkande s. 134 not 1.)

Med den principiella likställighet de båda exekutionsformerna enligt förslaget erhållit är det visserligen rent formellt sett motiverat, att denna likställighet jämväl kommer till uttryck i det förordnande, överexekutor jämlikt 28 § meddelar. Då det emellertid, på sätt utskottet här ovan utvecklat, lärer kunna antagas, att det nya tvångsförvaltningsinstitutet skall erhålla en mycket begränsad användning, synes det mindre lämpligt, att överexekutor det oaktat städse måste i förordnandet ut säga, att egendomen får sättas under tvångsförvaltning. En jämkning i denna punkt synes för övrigt stå i god överensstämmelse med den tekniska läggning, förslaget erhållit. Själva huvudstadgandet angående tvångsförvaltning, vilket återfinnes i 169 §, har nämligen fått en plats och en utformning, som närmast låter denna exekutionsform få eu i förhållande till tvångsförsäljningen sekundär ställning. Då dessutom stadgandet i sistnämnda paragraf just innehåller, att förordnande om försäljning enligt 28 § medför en rätt för borgenären att, där han så önskar, i stället för att påkalla verkställighet av försäljningsförordnandet påyrka tvångsförvaltning, synes man i 28 § lämpligen kunna inskränka sig till en erinran om detta förhållande. Någon olikhet i sak innebär alltså den föreslagna ändringen icke. Sedan förordnande meddelats om egendomens försäljning, kan borgenären, även enligt utskottets förslag, redan från början få den utmäta egendomen satt under tvångsförvaltning.

Som en följd av berörda av utskottet föreslagna ändring av 28 § hava vissa jämkningar företagits i de framlagda förslagen om ändrad lydelse av 51 och 87 §§ utsökningslagen samt övergångsbestämmelsen till nämnda lag, ävensom av 2 kap. 32 § nya jordabalken, 38 § förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom och 18 § lagen den 14 juni 1907 om inteckning i tomträtt och vattenfallsrätt, varjämte 88 § utsökningslagen ansetts böra bibehållas i sin nuvarande lydelse.

86 §.

Enligt 86 § 2 mom. i dess nuvarande lydelse har borgenären i fall, då överexekutor jämlikt 28 § förordnat om fastighetens försäljning, att inom två månader efter det överexekutors utslag vunnit laga kraft begära verkställighet därav. Nämnda bestämmelse har enligt förslaget gjorts tillämplig även med avseende å tvångsförvaltning. Då tvångsförvaltning emellertid kan äskas även innan försäljningsförordnandet vunnit laga kraft, bör ordet »inom» lämpligen utbytas mot »sist».

98 §.

Det i paragrafen använda uttrycket »där borgenären begärt förordnande enligt 28 §» torde ej vara fullt exakt. Borgenären skall nämligen i det i paragrafen avsedda fall ej blott hava begärt förordnande enligt 28 § utan även erhållit sådant och äskat verkställighet därav. Utskottet har i enlighet härmed föreslagit en omredigering av omförmälda uttryck.

165 §.

Om utmätning av fast egendom skett, skall enligt 165 § utsökningsslagen utmätningssmannen så skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, som på honom ankomma, att försäljningen av det utmäta ej må genom hans vållande fördröjas i fråga om fast egendom å landet över fyra månader och i stad över tre månader från mottagandet av de handlingar, som omförmälas i 54 och 56 §§ utsökningsslagen (dom eller utslag, skriftligt fordringsbevis m. m.). Ehuru stadgandet direkt avser allenast ett åläggande för utmätningssmannen, måste detsamma — vid det förhållande att i stad, såvitt av utsökningsslagens eget innehåll framgår, överexekutor undantagslöst är den, som förrättar exekutiv auktion å fastighet — anses äga tillämpning ej blott då försäljningen skall verkställas av utmätningssmannen, utan även då den förrättas av överexekutor. Även överexekutor är förty pliktig att, i vad på honom ankommer, se till att fastighetsauktionen hålles inom ovan angivna tid.

I följd av tvångsförvaltningens ändrade ställning såsom exekutionsmedel enligt det nu föreliggande förslaget har i förevarande paragraf ansetts böra stadgas en viss tid (tio veckor å landet och sex veckor i stad), inom vilken det åligger vederbörande myndighet att tillse, att tvångsförvaltning påbörjas. Då därjämte begäran om tvångsförvaltning enligt förslaget alltid kommer att avgöras av överexekutor, har lagrummet gjorts direkt tillämpligt även på nämnda myndighet.

Vid förslagets granskning i lagrådet yttrade två av de tre ledamöter av lagrådet, som deltog i granskningen, att de tidsfrister, som i förslaget lämnades överexekutor för anordnande av tvångsförvaltning, såsom regel syntes allt för långa. Sådan borde uppenbarligen komma till stånd snarast möjligt efter därom framställd begäran. Borgenären riskerade eljest att nödgas provisoriskt tillgripa förordnande enligt den föreslagna 81 § för att få sin rätt tillbörligt tillgodosedd, vilket uppenbarligen vore oegentligt. Då med hänsyn till ett eller annat möjligen förekommande undantagsfall, där förberedande åtgärder kunde taga

någon tid av betydelse, tidrymden ej heller kunde i lagen begränsas allt för snävt, syntes lämpligast att utesluta varje bestämmelse därom. Beträffande förslaget att göra ifrågavarande paragraf direkt tillämplig även å överexekutor framhöllo samma ledamöter av lagrådet, att det lika litet som för närvarande torde framdeles erfordras någon direkt anmaning till överexekutor att iakttaga skyndsamhet vid utmätningens ärendets handläggning vare sig det gällde försäljning eller tvångsforvaltning. Och det ankomme på överexekutor att tillse, att utmätningssmannen ej gjorde sig skyldig till dröjsmål. Den nödiga maximibegränsningen innehölls i 178 §. Ändringsförslaget syntes alltså enligt nämnda ledamöter av lagrådet kunna förfalla.

Beträffande överexekutor finnas i utskökningslagen för närvarande några föreskrifter ej givna med avseende å de tider, inom vilka överexekutors åligganden enligt nämnda lag böra vara fullgjorda. Undantag härifrån bildar allenast förevarande bestämmelse i 165 §, vilken, såsom ovan nämnts, måste anses tillämplig jämväl å överexekutor, ehuru detta ej uttryckligen i paragrafen utsäges. Anledning att, med hänsyn till det nya tvångsforvaltningsinstitutets införande, göra en avvikelse från angivna regel synes enligt utskottets mening så mycket mindre föreligga som, på sätt inom lagrådet framhållits, de föreslagna tidsfristerna såsom regel äro allt för långa. Och det kunde måhända vara att befara att förekomsten av dessa tidsbestämmelser rent av komme att verka därhän, att tvångsforvaltning understundom komme till stånd på en senare tidpunkt än utan sådana bestämmelser skulle bliva förhållandet. Utskottet, som alltså anser någon ändring av ifrågavarande paragraf i förevarande hänseende ej böra förekomma, är förvissat om, att tvångsforvaltning, i vad på överexekutor ankommer, i allmänhet skall komma till stånd inom väsentligt kortare tider än de i förslaget angivna.

Förevarande lagrum har enligt förslaget gjorts direkt tillämpligt ej blott å överexekutor utan även å »annan förrättningsman». Därmed torde avses sådan förrättningsman, som enligt 3 § 2 stycket jämfört med 90, 98 och 141 §§ utskökningslagen av överexekutor särskilt förordnas för hållande av auktion å utmätt egendom eller fördelning av köpeskillning. I berörda stycke av 3 § utskökningslagen finnes emellertid föreskrivet, att vad i utskökningslagen sägs med avseende å utmättningsman skall i fråga om uppdrag, för vilket sådan särskild förrättningsman blivit förordnad, i stället tillämpas å denne. Vid sådant förhållande synes någon anledning att i förevarande paragraf särskilt omnämna dylik förrättningsman icke föreligga.

Utskottet anser av nu anförda skäl, att förevarande paragraf bör bibehållas i sin nuvarande lydelse.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet, med anmälan att utskottet framdeles skall avgiva utlåtande över propositionen, såvitt den avser det under 6) här ovan upptagna förslaget till lag om ändrad lydelse av 5 och 35 §§ i lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft m. m., i övrigt hemställa,

att riksdagen, med förklarande, att Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag ej kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte för sin del antaga följande:

1:o) Lag

om ändring i vissa delar av utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att nedannämnda paragrafer i utsökningslagen skola, vissa paragrafer i nedan angivna delar, hava följande ändrade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

28 §.

Äro — — — utmätning.

Har borgenär enligt 13 § ut-
sökt betalning ur fast egendom, och
varder fordringen fastställd till be-
talning ur egendomen, förordne över-
exekutor tillika, att egendomen må
utan föregående utmätning säljas i
den ordning, som om utmätt fast
egendom stadgas, *eller ock sättas
under tvångsförvaltning enligt vad i
7 kap. sägs*; och vare det så ansett,
som hade egendomen blivit utmätt.

Utskottets förslag:

28 §.

Äro — — — utmätning.

Har borgenär enligt 13 § ut-
sökt betalning ur fast egendom, och
varder fordringen fastställd till be-
talning ur egendomen, förordne över-
exekutor tillika att egendomen må
utan föregående utmätning säljas i
den ordning, som om utmätt fast
egendom stadgas; och vare det så
ansett, som hade egendomen blivit
utmätt. *Hurusom egendomen på
borgenärens äskande må sättas under
tvångsförvaltning, därom stadgas i
7 kap.*

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

39 §.

Är — — — sagt. Visar efter utmätning gäldenären, att nedsättning skett, och gäldar han tillika kostnaden för utmätningen och godsets vård ävensom, där tvångsförvaltning kommit till stånd, förvaltningskostnaden i den mån densamma ej guldits av fastighetens avkastning, gånge utmätningen åter, där så ske kan.

Vad — — — föreskrivet.

Huru — — — stadgat.

40 §.

Vad — — — försäljning.

Utmätt — — — stadgas.

Fast egendom, som efter 39 § är utmätt, må sättas under tvångsförvaltning ändå att domen ej vunnit laga kraft, där ej domstol, hos vilken talan mot domen är anhängig, annorlunda förordnar; dock äge borgenär ej lyfta något av behållningen annorledes än mot pant eller borgen.

50 §.

Ändras eller upphäves dom, varå utmätning, kvarstad eller annan verkställighet följt, gånge, ändå att klagan över senare beslutet föres, verkställigheten åter, där så ske kan; och fülle den, som verkställigheten sökt, all skada; vare ock den, som något lyfta eller tillträda fått, pliktig att det genast med dess ränta eller avkomst till sökandens vederpart återställa. Äro penningar lyftade, gälde ränta därå efter sex för hundra om året från lyftningsdagen.

51 §.

Om — — — fall.

Har överexekutor i fråga om fast egendom meddelat förordnande, som i 28 § sägs, må *egendomen ej försäljas*, förr än laga kraft å utslaget kommit. *Utan hinder av att ändring i utslaget sökes*, må *egendomen sättas under tvångsförvaltning*, där ej

51 §.

Om — — — fall.

Har överexekutor i fråga om fast egendom meddelat förordnande, som i 28 § sägs, må *ej försäljning ägarum*, förr än laga kraft å utslaget kommit. *Har jämlikt 169 § äskats*, att *egendomen skall sättas under tvångsförvaltning*, må *sådan verkställighet*

Kungl. Maj:ts förslag:

hovrätten, sedan ändringssökandet där anmälts, annorlunda förordnar; dock gälle om borgenärs rätt att lyfta behållningen vad i 40 § tredje stycket för där omförmält fall sägs.

Utskottets förslag:

ske, utan hinder av att ändring i utslaget sökes, där ej hovrätten, sedan ändringssökandet där anmälts, annorlunda förordnar; dock gälle om borgenärs rätt att lyfta behållningen vad i 40 § tredje stycket för där omförmält fall sägs.

79 §.

Utmätes — — — värderade.

Finnes — — — station.

Vad nu är sagt gälle ock, där överexekutor i fråga om fast egendom meddelat förordnande, som i 28 § sägs, eller där sådan egendom skall säljas på begäran av borgenärer jämlikt 70 § konkurslagen. Finnes å egendom, i fråga om vilken överexekutor meddelat förordnande på sätt nyss nämnts, elektrisk understation, som hör till egendomen, åligge utmätningssmannen att därom ofördröjligen göra anmälan hos överexekutor.

Är egendomen in-teknad gemensamt med annan egendom och finnes för någon av egendomarna icke uppskattning till allmän bevillning, skall värdering ske jämväl av den eller de andra egendomarna; skolande om förrättningen ägarna underrättas på sätt i 60 § stadgas.

80 §.

Fast egendom, som blivit utmätt, skall utbjudas till försäljning i den ordning 5 kap. stadgar, där ej borgenären begär tvångsförvaltning av densamma på sätt i 7 kap. sägs.

81 §.

Då utmätning av fast egendom skett och egendomen ej är satt under tvångsförvaltning, skall, där borgenären det yrkar, avrad, hyra, eller ränta, som av egendomen faller till dess den varder såld och av köparen tillträdd, uppbäras av utmätningssmannen eller av syssloman, som av honom förordnas; och kungöre utmätningssmannen utan dröjsmål den, vilken betalningsskyldigheten åligger, förbud att utgiva något till annan än utmätningssmannen eller sysslomannen. Har överexekutor i fråga om fast egendom meddelat förordnande, som i 28 § sägs, och är egendomen ej satt under tvångsförvaltning; då skall överexekutor,

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

där borgenären det yrkar, tillsätta syssloman, som avkomsten uppbär, och låta förbud kungöras, som nu är sagt.

Är fara, att egendomen av ägaren genom vanvård eller annorledes i större mån försämras, äge överexekutor, där borgenären det påstår, förordna syssloman att egendomen om händer taga och förvalta; dock vare i ty fall borgenären pliktig att förskjuta den kostnad, som för egendomens förvaltning kan vara nödig.

Har syssloman blivit jämlikt första eller andra stycket förordnad och skall egendomen säljas, åligger det sysslomannen att till auktionsförrättaren före auktionen eller, där jämlikt 102 § särskilt sammanträde skall hållas, före det sammanträde redovisa avrad, ränta eller hyra, som utgår i penningar och av honom uppburits. Lag samma vare i fråga om utmättningsman, där han jämlikt första stycket uppburit sådan avkastning och icke själv skall förrätta auktionen. Utgår avrad, ränta eller hyra i varor, skall utmättningsmannen föranstalta om deras försäljning på sätt i 90 § stadgas och redovisa därför influtna medel efter ty nu är sagt; skolande i sådant fall syssloman hålla de av honom uppburna varor utmättningsmannen tillhanda. För medel, som ej sålunda redovisats, skall redovisning lämnas före det sammanträde, då fördelning av köpeskillingen skall äga rum.

Varder egendomen ställd under tvångsförvaltning, skall förordnande, som enligt vad ovan är sagt blivit för syssloman meddelat, anses förfallet. Redovisning för avkastning, som uppburits av sysslomannen eller av utmättningsman, skall i ty fall inom tid, som av överexekutor bestämmes, avgivas till den, som enligt 170 § förordnats att omhändervärd tvångsförvaltningen.

85 §.

Då — — — tillkänna.

Då — — — skett.

Utmättes — — — erfordras.

Myndighet, vilken meddelat förordnande, som i 28 § sägs, eller hos vilken enligt 70 eller 71 § konkurslagen äskats, att fastighet eller in-tecknat fartyg må utmättningsvis säljas, vare ock pliktig att därom insända bevis efter ty nyss är sagt.

Sker utmätning av elektrisk understation eller ledning, vare utmättningsmannen skyldig att genast till kommerskollegium insända bevis om utmätningen. Har myndighet i fråga om fast egendom, till vilken hör elektrisk understation, meddelat förordnande, som i 28 § sägs, eller

Kungl. Maj:ts förslag:

har enligt 70 § konkurslagen hos myndighet äskats, att sådan egendom må utmättningsvis säljas, åligger myndigheten att, så snart ske kan, därom insända bevis till kommerskollegium.

86 §.

Har — — — åter.

Har i fall, då överexekutor i fråga om fast egendom meddelat förordnande, som i 28 § sägs, borgenären icke inom två månader efter det överexekutors utslag vunnit laga kraft, antingen med företeende av bevis därom samt av den handling i huvudskrift, på grund varav betalning blivit sökt, begärt försäljning av egendomen eller ock äskat tvångsförvaltning, vare förordnandet utan verkan. Lag samma vare, där borgenären begärt sådan verkställighet, som nu sagts, men därefter lämnat gäldenären anstånd, som fortfar när sex månader förflutit från det verkställigheten begärdes.

87 §.

Är fast egendom utmätt och har någon fordran, varför egendomen på grund av in-teckning eller enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, eller ock nyttjanderätt till egendomen eller rätt till servitut, till elektrisk kraft eller till avkomst eller annan förmån, äge sådan rättsägare, där hans rätt kan vara beroende av försäljning eller tvångsförvaltning av egendomen, mot det att han till utmättningsmannen eller överexekutor, om ärendet där är anhängigt, erlägger fordringsbeloppet jämte kostnad, varför

Utskottets förslag:

86 §.

Har — — — åter.

Har i fall, då överexekutor i fråga om fast egendom meddelat förordnande, som i 28 § sägs, borgenären icke sist två månader efter det överexekutors utslag vunnit laga kraft, antingen med företeende av bevis därom samt av den handling i huvudskrift, på grund varav betalning blivit sökt, begärt försäljning av egendomen eller ock äskat tvångsförvaltning, vare förordnandet utan verkan. Lag samma vare, där borgenären begärt sådan verkställighet, som nu sagts, men därefter lämnat gäldenären anstånd, som fortfar när sex månader förflutit från det verkställigheten begärdes.

87 §.

Är fast egendom utmätt och har någon fordran, varför egendomen på grund av in-teckning eller enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, eller ock nyttjanderätt till egendomen eller rätt till servitut, till elektrisk kraft eller till avkomst eller annan förmån, äge sådan rättsägare, där hans rätt kan vara beroende av försäljning av egendomen, mot det att han till utmättningsmannen eller överexekutor, om ärendet där är anhängigt, erlägger fodringsbeloppet jämte kostnad, varför utmätningssökanden

Kungl. Maj:ts förslag:

utmätningssökanden ansvarar, göra gällande den rätt, som tillkom denne; dock att, där utmätning skett för allenast del av fordran, varför egendomen på grund av inteckning eller enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, utmätningssökanden för sin återstående fordran äger företräde.

88 §.

Har utmätning av fast egendom upphävts eller fråga om försäljning eller tvångsförvaltning av sådan egendom eljest förfallit, åligger det utmätningssökanden eller överexekutor, om ärendet där är anhängigt, att därom genast göra anmälan å landet hos domaren och i stad hos rätten.

98 §.

Å landet äge gäldenären bestämman, om auktion å fast egendom skall hållas å landskansliet eller å tingsställe i orten. Uppgiver gäldenären annat ställe i orten, må ock auktionen där hållas, om överexekutor prövar stället lämpligt. Har ej gäldenär vid utmätningen eller, där borgenären begärt förordnande enligt 28 §, hos överexekutor före målets avgörande uppgivit auktionsställe, eller äro flere, som äga auktionsställe nämna, och kunna de ej därom sig förena, bestämme överexekutor, var auktionen skall hållas. Skall auktionen hållas på annat ställe än landskansliet, varde den förrättad av den, som överexekutor

Utskottets förslag:

ansvarar, göra gällande den rätt, som tillkom denne; dock att, där utmätning skett för allenast del av fordran, varför egendomen på grund av inteckning eller enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, utmätningssökanden för sin återstående fordran äger företräde.

98 §.

Å landet äge gäldenären bestämman, om auktion å fast egendom skall hållas å landskansliet eller å tingsställe i orten. Uppgiver gäldenären annat ställe i orten, må ock auktionen där hållas, om överexekutor prövar stället lämpligt. Har ej gäldenär vid utmätningen eller, där egendomen skall säljas på grund av förordnande enligt 28 §, hos överexekutor före målets avgörande uppgivit auktionsställe, eller äro flere, som äga auktionsställe nämna, och kunna de ej därom sig förena, bestämme överexekutor, var auktionen skall hållas. Skall auktionen hållas på annat ställe än landskansliet, varde den förrättad av den, som

Kungl. Maj:ts förslag:

för sådant ändamål till förrättnings-
man särskilt förordnar.

I — — — hållas.

Skola — — — landskansliet.

Utskottets förslag:

överexekutor för sådant ändamål till
förrättningsman särskilt förordnar.

I — — — hållas.

Skola — — — landskansliet.

114 §.

Är fast egendom avträdd till konkurs, och skall efter ty i 70 § konkurslagen stadgas på begäran av borgenärerna auktion hållas för egendomens försäljning i den ordning, som i denna lag är stadgad, vare borgenär, som i konkursen bevakat fordran, varför egendomen häftar enligt 17 kap. 9 § handelsbalken eller 11 kap. 2 § jordabalken eller som skall ur egendomen utgå med förmånsrätt framför intecknad fordran, berättigad att, där hans rätt till betalning ur egendomen är ostridig eller styrkt, äska att försäljningen i stället sker till gäldande av hans fordran; framställe dock yrkande därom hos auktionsförrättaren inom den tid, som i 106 § är föreskriven för anmälan av fordran eller rättighet. Göres ej sådant yrkande, må ej försäljning ske till förfång för de i borgenärsförteckningen upptagna rättsägare.

133 §.

Köparen — — — uppsäges.

Sedan — — — tid. Ej må å legoavgift, som förtaller till betalning mer än ett år eller vid hyra mer än sex månader efter det första gången auktion hölls eller, där egendomen först ställts under tvångsförvaltning, syssloman enligt 170 § förordnades i det utsökningsmål, varom fråga är, legotagaren avräkna vad han må hava att fordra av förre ägaren, ej heller gälle i fråga om sådan avgift betalning, som av legotagaren erlagts till förre ägaren, eller annan uppgörelse, som med denne träffats; fordran, varav legotagaren blivit innehavare, eller uppgörelse, som träffats, efter det legotagaren fick kunskap om egendomens utmätning eller om förordnande, som i 28 § sägs, må ej återopas mot köparen.

Vid — — — sagts.

Angående — — — tillämpning.

165 §.

Har utmätning skett av fast egendom eller har överexekutor i fråga om sådan egendom meddelat förord-

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 9 saml. 1 avd. 24 häft. (Nr 33.)

Kungl. Maj:ts förslag:

nande, som i 28 § sägs, skall överexekutor, utmätningsman eller annan förrättningsman, en var i den mån ärendet av honom vidare handlägges, så skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, vilka på honom ankomma, att genom hans vållande dröjsmål ej må äga rum med försäljning av egendom å landet över fyra månader och i stad över tre månader samt med tvångsförvaltnings påbörjande å landet över tio veckor och i stad över sex veckor från mottagandet av de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar eller i det fall, som avses i 28 §, från det borgenärens begäran om dylik verkställighet jämte erforderliga handlingar till vederbörande myndighet inkom.

År å landet fartyg, som i 94 § sägs, utmätt, skall vad i första stycket är stadgat angående åtgärder för försäljning av fast egendom i stad äga motsvarande tillämpning.

Utskottets förslag:

169 §.

Vill borgenär, att fast egendom, som blivit för hans fordran utmätt, eller i fråga om vilken överexekutor på hans yrkande meddelat förordnande, som i 28 § sägs, icke skall säljas eller att försäljning icke omedelbart skall äga rum, utan att egendomens avkastning skall användas till gäldande av fordringen, äge han äska, att egendomen sättes under särskild förvaltning, eller där sådan förvaltning redan är anordnad för annan borgenärs räkning, att densamma framdeles skall äga rum till gäldande jämväl av hans fordran.

Yrkande om tvångsförvaltning göres hos överexekutor, dock att, om egendomen utbjudits å auktion, yrkandet framställes hos auktionsförrättaren, innan förrättningen avslutats. Vid ansökningen foge sökanden i huvudskrift den handling, på grund av vilken betalning blivit sökt, där densamma ej förvaras hos överexekutor eller finnes hos ut-

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

mättningsmannen, i vilket senare fall den av överexekutor från utmättningsmannen infordras. Överexekutor införskaffe tillika protokoll över utmätningen, övriga i 79 § omförmälda handlingar samt borgenärsförteckning eller, där sådan ej finnes upprättad, gravationsbevis, i den mån nämnda handlingar ej äro för överexekutor tillgängliga. Göres yrkandet hos auktionsförrättare, som förordnats jämlikt 98 §, åligge honom att ofördröjligen göra anmälan därom hos överexekutor och tillika insända ovan angivna handlingar, i den mån de finnas hos honom.

Där så prövas nödigt, äge överexekutor, innan beslut i ärendet meddelas, förordna, att sammanträde för behandling av förvaltningen rörande frågor skall inför överexekutor eller särskilt förordnad förrättningsman hållas med gäldenären och dem, vilka hava fordran eller rättighet, som vilar å fastigheten. Om kungörande av sådant sammanträde samt om kallelser till detsamma gälle vad i 173 § angående där nämnt sammanträde är stadgat.

Sökanden skall på anfordran av överexekutor förskjuta den för förvaltningen nödiga kostnaden.

170 §.

Är tvångsförvaltning, som i 169 § sägs, begärd, förordne överexekutor så snart ske kan syssloman att omhändertaga egendomen och besörja förvaltningen; och varde underrättelse därom införd en gång i allmänna tidningarna och, där så kan ske, i tidning inom orten.

Vid utseende av syssloman skall överexekutor fästa synnerligt avseende å den erfarenhet och insikt, som erfordras för förvaltningens ändamålsenliga bedrivande.

Till syssloman må jämväl utses bolag, förening eller inrättning, inom vars verksamhet förvaltning av fast egendom faller eller åt vilken förvaltningen eljest lämpligen må anförtros. På begäran av borgenären må gäldenären förordnas till syssloman, där överexekutor på grund av särskilda omständigheter finner så böra ske.

Är gäldenären ej syssloman och har han ej annat hemvist än egendomen att tillgå, anvise sysslomannen honom nödiga rum till bostad; och må han i dem bo kvar till näst infallande fardag för avträdande av förhyrd lägenhet.

Är egendomen upplåten till arrendator eller hyresgäst eller har från egendomen upplåtits rätt till elektrisk kraft, skall i fråga om rätt att å arrende eller annan avgift avräkna fordran hos gäldenären eller

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

åberopa uppgörelse, som träffats med denne, vad i 133 § andra och tredje styckena är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Har syssloman blivit förordnad, varde av överexekutor förbud att utgiva avrad, hyra eller ränta av egendomen till annan än sysslomannen ofördröjligen kungjort den, vilken betalningsskyldigheten åligger.

171 §.

Sysslomannen äge i avseende å förvaltningen befogenhet att vidtaga alla sådana åtgärder, som erfordras för egendomens ändamålsenliga nyttjande; ställe sig dock till efterrättelse de anvisningar härutinnan, som överexekutor må finna skäligt meddela. Utan överexekutors tillstånd må sysslomannen ej å egendomen avverka skog annorledes än för egendomens behov, ej heller för längre tid än ett år sluta avtal, varigenom från egendomen upplåtes nyttjanderätt, rätt till servitut, till elektrisk kraft eller till avkomst eller annan förmån.

Sysslomannen skall för tid, som av överexekutor bestämmes, dock minst för varje kalenderår, inom en månad från den sålunda bestämda tidens utgång till överexekutor avgiva redovisning för sin förvaltning. I redovisningen äge sysslomannen tillgodoföra sig skäligt arvode för sitt bestyr.

Överexekutor äge skilja sysslomannen från befattningen, där skäl därtill äro, och förordna annan i hans ställe, ävensom förelägga sysslomannen vite för fullgörandet av hans åligganden samt fälla till förstutet vite.

174 §.

Vid — — — stadgar.

Har auktion föregått, varde å fordran, som finnes upptagen i den för auktionen upprättade borgenärsförteckningen, utdelning beräknad, ändå att fordringen ej anmäles vid sammanträdet; och gälle anmälan vid ett sammanträde jämväl för ett senare.

I — — — stadgat.

177 §.

Den, som begärt tvångsförvaltning, äge när som helst hos överexekutor äska, att egendomen utbjudes till försäljning. Har sådant yrkande gjorts, eller skall egendomen säljas på begäran av annan, åligge sysslomannen att till auktionsförrättaren före auktionen eller, där jämlikt 102 § särskilt sammanträde skall hållas, före det sammanträde

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

avgiva redovisning. För medel, som ej sålunda redovisats, skall redovisning lämnas före det sammanträde, då fördelning av köpeskillingen skall äga rum.

178 §.

Sedan utmätningssökandens fordran blivit till fullo gulden, gånge utmätningen åter och varde egendomen till gäldenären återställd. Lag samma vare, där syssloman icke blivit förordnad inom tre månader från det tvångsförvaltning begärdes, i den mån av borgenären lämnat anstånd icke utgör hinder för sådant förordnande, eller där ny syssloman icke blivit förordnad inom samma tid från det företrädaren skilt från sin befattning eller denna annorledes upphört eller där vid auktion, som ej lett till egendomens försäljning, borgenären försummat att före förrättningens avslutande påkalla tvångsförvaltning eller ock där av överexekutor jämlikt 169 § fjärde stycket avfordrat förskott ej inom bestämd tid lämnats.

Har tvångsförvaltning pågått minst ett kalenderår utan att lämna behållning till täckande av någon del av borgenärens fordran, må överexekutor på yrkande av annan borgenär eller gäldenären eller på framställning av sysslomannen förordna, att förvaltningen skall upphöra, där det genom den i 171 § omförmälda redovisning eller eljest göres sannolikt, att ej heller under det närmast påföljande kalenderåret skall uppkomma sådan behållning. Över yrkande eller framställning, som nu sagts, skola de i 169 § tredje stycket omförmälda borgenärer ävensom, där framställningen gjorts av annan än gäldenären, denne å sammanträde, vartill kungörelse och kallelser utgå på sätt i 173 § sägs, varda hörda, och äge den, som begärt tvångsförvaltningen, där förordnande meddelas om förvaltningens upphörande, inom en månad därefter begära egendomens utbudande å auktion. Sker det ej eller kommer ej försäljning till stånd, gånge utmätningen åter, och varde egendomen till gäldenären återställd.

När egendom, som stått under tvångsförvaltning, återställes till gäldenären, skall inom en månad därefter redovisning lämnas för förvaltningen under den tid, som ej omfattas av förut avgiven redovisning. I fråga om klander av sådan redovisning gälle vad i 176 § är stadgat.

Då tvångsförvaltning upphör av annan anledning än att egendomen säljes, varde underrättelse därom införd en gång i allmänna tidningarna så ock, där så kan ske, i tidning inom orten.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

181 §.

Överexekutor äge makt att, när skäl därtill äro, sätta fast egendom och vad därtill hörer under förbud att säljas eller skingras. Är synnerlig fara, att det, som under sådant förbud satt är, genom vanvård eller annorledes i större mån försämras, vare lag, som i 81 § andra stycket sägs.

184 §.

Finner överexekutor skäl att i kvarstad sätta avrad, hyra eller ränta, som av fast egendom faller, varde, på sätt i 81 § första stycket sägs, syssloman tillsatt att medlen uppbära och förbud den betalningsskyldige kungjort. Den som blivit satt till syssloman skall tillse, att utskyld eller avgift, som bör för egendomen gäldas och under kvarstadstiden till betalning förfaller, gulden varder.

198 §.

All — — — kostnaden.

Sökes — — — utmätningssmannen.

Ej vare utmätningssman pliktig att verkställa utmätning å dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, med mindre kostnaden för förrättningen förskjutes av sökanden. Den, som begär utmätning av fast egendom eller verkställighet av förordnande, som i 28 § sägs, vare, ändå att domen eller utslaget äger laga kraft, pliktig att på anfordran förskjuta erforderligt belopp till bestridande av förrättningskostnaden. Äskas jämlikt 70 § konkurslagen försäljning av konkursboets fasta egendom, skall ock kostnaden på anfordran förskjutas.

210 §.

Ej må klagan över utmätning hindra förrättningens fullbordan eller egendomens försäljning eller ställande under tvångsförvaltning, eller klagan över annan av utmätningssman vidtagen åtgärd verka uppehåll däri, med mindre överexekutor annorledes förordnar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1922.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1922.

Kungl. Maj:ts förslag:

Mål, som före nämnda dag äro anhängiga, skola behandlas enligt äldre lag; dock att, där ej före samma dag skett utmätning eller meddelats förordnande, som i 28 § sägs, om fast egendoms försäljning, nya lagen skall lända till efterrättelse.

De i 79, 85, 114 och 198 §§ upptagna ändrade hänvisningar till konkurslagen skola icke tillämpas i avseende å egendom, den där avträtts till konkurs, som skall behandlas enligt konkurslagen den 18 september 1862. Vad i 13 § sistnämnda lag stadgas skall icke utgöra hinder för att på begäran av intecknings- eller panthavare tvångsförvaltning, utan att auktion ägt rum, anordnas å fast egendom, som avträtts till konkurs, å vilken samma lag är tillämplig.

Utskottets förslag:

Mål, som före nämnda dag äro anhängiga, skola behandlas enligt äldre lag; dock att, där ej före samma dag skett utmätning eller meddelats förordnande, som i 28 § sägs, nya lagen skall lända till efterrättelse.

De i 79, 85, 114 och 198 §§ upptagna ändrade hänvisningar till konkurslagen skola icke tillämpas i avseende å egendom, den där avträtts till konkurs, som skall behandlas enligt konkurslagen den 18 september 1862. Vad i 13 § sistnämnda lag stadgas skall icke utgöra hinder för att på begäran av intecknings- eller panthavare tvångsförvaltning, utan att auktion ägt rum, anordnas å fast egendom, som avträtts till konkurs, å vilken samma lag är tillämplig.

2:o) Lag

om ändrad lydelse av 2 kap. 32 § och 3 kap. 20 § i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom.

Härigenom förordnas, att 2 kap. 32 § och 3 kap. 20 § i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom skola, förstnämnda lagrum i nedan angivna del, hava följande ändrade lydelse:

2 kap.**32 §.**

Varder, innan tid för tillträde är inne, fastigheten utmätt eller i fråga om densamma förordnande

32 §.

Varder, innan tid för tillträde är inne, fastigheten utmätt eller i fråga om densamma förordnande

Kungl. Maj:ts förslag:

meddelat, som i 28 § utsökningslagen sägs, äge arrendatorn frånträda avtalet och bekomma ersättning för skada; uppsäga dock avtalet inom en månad efter det han erhöll kunskap om utmätningen eller förordnandet, eller vare sin rätt därtill förlustig. Varder utmätningen upphävd, eller kommer eljest frågan om fastighetens försäljning *eller tvångsförvaltning* att förfalla, må ej därefter uppsägning ske.

Vad — — — konkurs.

Utskottets förslag:

meddelat, som i 28 § utsökningslagen sägs, äge arrendatorn frånträda avtalet och bekomma ersättning för skada; uppsäga dock avtalet inom en månad efter det han erhöll kunskap om utmätningen eller förordnandet, eller vare sin rätt därtill förlustig. Varder utmätningen upphävd, eller kommer eljest frågan om fastighetens försäljning att förfalla, må ej därefter uppsägning ske.

Vad — — — konkurs.

3 kap.

20 §.

Varder, innan tid för tillträde av förhyrd lägenhet är inne, fastigheten utmätt eller i fråga om densamma förordnande meddelat, som i 28 § utsökningslagen sägs, eller hyresvärden försatt i konkurs, skall vad i 2 kap. 32 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1922.

3:o) **Lag****om ändrad lydelse av 38 § i förordningen den 16 juni 1875 angående
inteckning i fast egendom.**

Härigenom förordnas, att 38 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom skall i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

Då fast egendom blivit utmätt eller i fråga om densamma förordnande meddelats, som i 28 § utsök-

Härigenom förordnas, att 38 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom skall i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

Då fast egendom blivit utmätt eller i fråga om densamma förordnande meddelats, som i 28 § utsök-

Kungl. Maj:ts förslag:

ningslagen sägs, så ock då jämlikt 70 § konkurslagen äskats försäljning av konkursbos fastighet i den ordning, som om utmätt fast egendom är stadgad, skall, sedan bevis härom till rätten eller domaren inkommit, beviset vid rätten uppläsas och i in-teckningsprotokollet införas, å landet å nästa rättegångsdag under lagtima ting och i stad å nästa rättegångsdag för in-teckningsärenden. Inkommer anmälan, att utmätningen upphävts eller att frågan om försäljning eller tvångsförvaltning av egendomen eljest förfallit, varde ock sådant i protokollet antecknat.

Har — — — inkommer.

Utskottets förslag:

ningslagen sägs, så ock då jämlikt 70 § konkurslagen äskats försäljning av konkursbos fastighet i den ordning, som om utmätt fast egendom är stadgad, skall, sedan bevis härom till rätten eller domaren inkommit, beviset vid rätten uppläsas och i in-teckningsprotokollet införas, å landet å nästa rättegångsdag under lagtima ting och i stad å nästa rättegångsdag för in-teckningsärenden. Inkommer anmälan, att utmätningen upphävts eller att frågan om försäljning av egendomen eljest förfallit, varde ock sådant i protokollet antecknat.

Har — — — inkommer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1922.

4:o) **Lag**

om ändrad lydelse av 17 § i förordningen den 15 oktober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, in-teckning och utmätning av järnväg, så ock i fråga om förvaltning av järnväg under konkurs.

Härigenom förordnas, att 17 § i förordningen den 15 oktober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, in-teckning och utmätning av järnväg, så ock i fråga om förvaltning av järnväg under konkurs, skall i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

Utmätes järnväg, som begagnas för allmän trafik, då skall, efter därom enligt 85 § utsökningslagen erhållen anmälan, ävensom i det fall att överexekutor omedelbart förordnat om järnvägens försäljning, överexekutor, evad borgenär gör yrkande, som i 81 § samma lag omförmåles, eller icke, genast förordna en eller, där så nödigt anses, flera erfarna och sakkunniga män att i egenskap av sådana sysslomän, som *Bihang till riksdagens protokoll 1921. 9 saml. 1 avd. 24 häft. (Nr 33.)* 4

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

i nyssnämnda paragraf avses, järnvägen omhändertaga och förvalta samt om trafikens uppehållande i det omfång, som förut varit vanligt eller eljest finnes lämpligt, besörja, intill dess järnvägen blivit i laglig ordning såld eller utmätningen eljest avslutats.

I — — — sägs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1922.

5:o) Lag

om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 14 juni 1907 om inteckning i tomträtt och vattenfallsrätt.

Häri genom förordnas, att 18 § i lagen den 14 juni 1907 om in-teckning i tomträtt och vattenfalls-rätt skall i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

Då tomträtt blivit utmätt eller överexekutor i fråga om sådan rättig-het meddelat förordnande, som i 28 § utsökningslagen sägs, så ock då vid tomträttshavares konkurs borgenärerna äskat, att tomträtt, som hör till konkursboet, skall för-säljas i den ordning, som om utmätt fast egendom är stadgad, skall, sedan bevis härom till rätten eller domaren inkommit, beviset vid rätten uppläsas och i tomträttsprotokollet införas, i stad å nästa rättegångs-dag för in-teckningsärenden och å landet å nästa rättegångsdag under lagtima ting. Inkommer anmälan, att utmätningen upphävts eller att frågan

Häri genom förordnas, att 18 § i lagen den 14 juni 1907 om in-teckning i tomträtt och vattenfalls-rätt skall i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

Då tomträtt blivit utmätt eller överexekutor i fråga om sådan rättig-het meddelat förordnande, som i 28 § utsökningslagen sägs, så ock då vid tomträttshavares konkurs borgenärerna äskat, att tomträtt, som hör till konkursboet, skall för-säljas i den ordning, som om utmätt fast egendom är stadgad, skall, sedan bevis härom till rätten eller domaren inkommit, beviset vid rätten uppläsas och i tomträttsprotokollet införas, i stad å nästa rättegångs-dag för in-teckningsärenden och å landet å nästa rättegångsdag under lagtima ting. Inkommer anmälan, att utmätningen upphävts eller att

Kungl. Maj:ts förslag:

om försäljning eller tvångsförvaltning
av tomträtten eljest förfallit, varde
ock sådant i protokollet antecknat.

Har — — — inkommer.

Utskottets förslag:

frågan om försäljning av tomträtten
eljest förfallit, varde ock sådant i
protokollet antecknat.

Har — — — inkommer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1922.

Stockholm den 22 april 1921.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Reservation

av herrar greve *Spens* och *Rogberg*.
